หัวข้อสารนิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กระหว่างการสอบสวน: ศึกษากรณีเด็กเป็นผู้ต้องหา
คำสำคัญ	ปัญหากฎหมาย/สิทธิเด็ก/ผู้ต้องหา
ชื่อนักศึกษา	ชัชญาภา พันธุมจินดา
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป ทับอัตตานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	ดร.พูนผล เตวิทย์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2552

บทคัดย่อ

การดำเนินคดีอาญากับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดทางอาญานั้น มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินคดีที่แตกต่างจากการดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ เพราะการดำเนินคดีอาญากับเด็กหรือเยาวชนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการฟื้นฟูสภาพทั้งร่างกายและจิตใจและให้เด็กกลับคืนสู่สังคมต่อไป มิใช่การดำเนินคดีเพื่อลงโทษให้หลาบจำดังเช่นผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ แม้ว่าจะมีความพยายามในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กที่เป็นผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ทั้งเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการให้ทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำในชั้นสอบสวน การให้ผู้ที่เด็กไว้วางใจเข้ารับฟังการสอบปากคำ การแยกการสอบสวนที่ให้กระทำเป็นสัดส่วนการถามคำให้การผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก ต้องถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้อธิบายคำถามของพนักงานสอบสวนมิให้เด็กต้องได้รับการกระทบกระเทือนใจจากคำถามที่พนักงานสอบสวน แต่การดำเนินการในการสอบสวนเด็กที่เป็นผู้ต้องหายังมีปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายที่ก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนสิทธิของเด็กที่เป็นผู้ต้องหา ดังนี้

1. ปัญหาการนำชี้สถานที่เกิดเหตุและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ซึ่งตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2534 มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ทำให้ยังมีการนำผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก นำชี้สถานที่เกิดเหตุและทำแผนประกอบคำรับสารภาพโดยเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชน อันเป็นการประจานเด็กและตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2132/2548 ได้วางแนวคำวินิจฉัยว่า การนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบการดำเนินคดีไม่ใช่การสอบถามปากคำและไม่ใช่การชี้ตัวผู้ต้องหาซึ่งมีบทบัญญัติโดยเฉพาะ จึงไม่ต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

SPU CHONBURI

2. แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ประกอบมาตรา 133 ทวิ จะกำหนดให้การสอบปากคำเด็กที่เป็นผู้ต้องหาต้องมีบุคคลที่เด็กร้องขออยู่ด้วยในการถามปากคำ เพื่อให้เด็กมีความอุ่นใจและผ่อนคลายในขณะถูกถามปากคำ แต่เนื่องจากตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มิได้กำหนดว่าบุคคลที่เด็กร้องขอจะเป็นผู้ใด ซึ่งต่างจากประเทศญี่ปุ่นและประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้การสอบสวนเด็กต้องกระทำต่อหน้าพ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง

3. แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะกำหนดให้มีทนายความเข้าร่วมการสอบสวนแต่ก็มิได้มีระยะเวลาในการพบและให้คำปรึกษากับเด็กเพื่อให้เด็กทราบถึงสิทธิหน้าที่ของเด็กในการสอบปากคำ ทำให้เห็นว่าการมีทนายความเข้าร่วมการสอบปากคำเด็กในปัจจุบันได้กระทำเพื่อให้ครบองค์ประกอบตามกฎหมายเท่านั้นไม่ได้มีการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กที่เป็นผู้ต้องหาอย่างแท้จริง

ดังนั้น หากมีการกำหนดไม่ให้การนำชี้ที่เกิดเหตุและการทำแผนประกอบคำรับสารภาพในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้ต้องหาในที่สาธารณชนและในกรณีที่มีการนำชี้สถานที่เกิดเหตุและทำแผนประกอบคำรับสารภาพของเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้ต้องหา ต้องมีสหวิชาชีพและทนายความเข้าร่วมดำเนินการด้วย และบุคคลที่เด็กร้องขอให้เข้าร่วมการสอบสวนควรจะเป็นพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของเด็ก นอกจากนี้ต้องกำหนดระยะเวลาให้เด็กที่เป็นผู้ต้องหาได้พบและปรึกษาทนายความก่อนการสอบสวนด้วย

SPU CHONBURI

Independent Study Title	Legal Problems On The Protection Of Juvenile's Rights During The Investigation: A Case Study Of Juvenile Delinquent
Keywords	Legal Problems / Children's Rights / The Accused
Student	Chatyapha Phanthumchinda
Independent Study Advisor	Assistant Professor Pratheep Tabauttanon
Independent Study Co-advisor	Dr.Poonphol Tewit
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2009

ABSTRACT

A criminal prosecution brought against a criminally offending child or juvenile has different purpose than that brought against an adult suspect because the one brought against a child or juvenile is for the purpose of both corporal and mental restoration for reintegration, not for chastening punishment as imposed on adult perpetrators. Despite the attempts to revise the Criminal Procedure Code regarding the protection of the rights of children as accused in the investigation stage, covering the right to allow the lawyer to join the questioning session in the investigation stage, participation in the questioning by a trusted person of the child, making the questioning separately private, conducting a child interrogation indirectly through a psychologist or social worker who would explain the questions to the child to prevent the child from being emotionally affected by the questions posed, child questioning has so far had legal problems that jeopardize the rights of accused children as follows:

1. The problem stemming from taking a child to identify the scene of action and make plan to support the confession conspicuously in the presence of the public still exist because the Criminal Procedure Code regarding the establishment of juvenile and family court and the Procedure Code for Juvenile and Family Cases B.E. 2534 (A.D. 1991) do not define the provisions related thereto, which is a child punishment in pillory. According to the Supreme Court verdict No. 2132/2548, it was decided that identifying the scene of action is neither questioning nor identifying a suspect which were specifically governed under certain statutes,

SPU CHONBURI

hence not requiring multi-disciplined individuals in such conduct.

2. Despite the requirements under Section 134 and Section 133 bis of the Criminal Procedure Code that in a child questing session the accused must be accompanied with a person requested by the child in order to make the child feel warm and relaxed when being questioned, the procedure code fails to specify as to which persons may be requested by the child, differing from Japan and the United States where it is a requirement for child questioning to be conducted before the parents or guardian.

3. Despite the requirement under the Criminal Procedure Code that the lawyer must involve an investigation, a specific period is not defined for a child to be met and consulted to make the child know his/her rights during questioning. Therefore, it can be seen that presently a lawyer involvement in child questioning is performed merely to meet the legal requirements, not actually for the purpose of keeping children's rights protected.

Accordingly, in case identifying the scene of action and preparing a plan for the confession publicly by an accused child or juvenile is prohibited or identifying the scene of action and preparing a plan for the confession publicly by an accused child or juvenile is required, multi-disciplined individuals and lawyer must also join it. The persons requested by the child to join the investigation should be his/her parents or guardian. Moreover, a child must be given a specific period for meeting and consultation with a lawyer prior to questioning.

SPU CHONBURI